

ICCJ clarifica regulile contestațiilor în achiziții publice: ofertantul câștigător poate interveni direct în procedura, dar provocările procedurale abia acum încep

Filip & Company Business Law

Decizia ICCJ nr. 23/2025 tranșează o controversă juridică cu impact direct asupra operatorilor economici din achizițiile publice. Înalta Curte a admis recursul în interesul legii și a stabilit ca cererea de intervenție principală formulată în cadrul unei contestații pendinte pe rolul Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor („CNSC”) este pe deplin admisibilă. Decizia este obligatorie pentru CNSC și toate instanțele judecătorești de la data publicării, respectiv de la data de 27 februarie 2026, conform dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedura civilă („C.pr.civ.”).

Anterior acestei decizii de unificare, practica a fost neunitară, opinia majoritară a practicii fiind în sensul ca operatorul economic câștigător putea să intervină în dosarul de contestație doar accesoriu, exclusiv pentru a sprijini apărarea autorității contractante. Dacă ofertantul câștigător dorea să formuleze critici proprii cu privire la celelalte oferte, CNSC și unele instanțe admiteau ca el putea formula o *contestație* de sine statatoare de la data la care i se naștea interesul legitim de a ataca ofertele concurente (respectiv de la data publicării în SEAP a contestațiilor), fiind însă necesar să îndeplinească toate condițiile procedurale și de formă stricte prevăzute de lege pentru formularea unei contestații. În aceste condiții, admiterea admisibilității cererii de intervenție voluntară principală reprezintă o noutate care clarifică modul de valorificare a interesului de a contesta al unui ofertant contestat de un alt ofertant, de regula ofertantul câștigător.

Beneficiul recunoașterii admisibilității intervenției principale este ca societatea câștigătoare dobândește o poziție procesuală autonomă. Intervenientul principal acționează în nume propriu, cu propriile argumente, independent de strategia autorității contractante, și poate invoca în mod direct neconformități ale ofertei contestatorului pe care autoritatea nu le-a observat sau nu le-a invocat.

Această dualitate a instrumentelor procedurale impune o atenție sporită la termene. Potrivit art. 8 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, contestația se formulează în termen de 10 zile sau de 7 zile (în funcție de valoarea estimată a procedurii) de la luarea la cunoștință a actului considerat nelegal. În schimb, art. 17 alin. (3) din aceeași lege prevede un termen fix: cererea de intervenție voluntară se poate formula în termen de 10 zile de la data publicării în SEAP a contestației.

O problemă practică majoră adusă de noua realitate procedurală derivă din lipsa de claritate cu privire la aplicarea cerinței constituirii cauțiunii în cazul cererii de intervenție principală. Deși Legea nr. 101/2016 nu prevede explicit această obligație în sarcina intervenientului, trebuie avut în vedere că cererea de intervenție principală tinde la același efect precum o contestație: invocarea unor motive suplimentare cu privire la ofertele altor participanți, precum ofertanții aflați pe locurile inferioare în clasament sau cei ale căror oferte au fost respinse de autoritatea contractantă, în scopul conservării calității de ofertant câștigător.

Completarea procedurii reglementate de Legea nr. 101/2016 cu dispozițiile din Codul de procedura civila susține aceasta analogie întrucât art. 62 alin. (1) C.pr.civ. stipulează expres ca cererea de intervenție principală va fi făcută în forma prevăzută pentru cererea de chemare în judecată. Mai mult, aceeași optică este consacrată și de OUG nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, care prevede ca cererile de intervenție principală se taxează după regulile aplicabile obiectului cererii, dacă aceasta ar fi fost exercitată pe cale principală.

În concluzie, prin asimilarea intervenției principale cu un demers introductiv de instanță, se conturează riscul ca CNSC să sancționeze neconstituirea cauțiunii de către intervenientul principal, aspect ce va necesita prudență din partea operatorilor economici. Astfel, până la clarificarea acestui aspect pe cale jurisprudențială sau prin acoperirea acestui vid legislativ, apreciem ca operatorii economici ar trebui să acționeze diligent, **constituind cauțiunea în cuantumul prevăzut de lege**, urmând ca ulterior aceasta să fie restituită de CNSC.

Nu în ultimul rând, recunoașterea dreptului ofertantului câștigător de a invoca motive suplimentare (noi critici de neconformitate) prin intervenția principală atrage necesitatea protejării drepturilor ofertanților vizați de aceste critici. *Cum se pot apăra aceștia?*

În opinia noastră, aici (re)intervine mecanismul cererii de intervenție voluntară ce va putea fi formulată față de cererea de intervenție voluntară principală. Astfel, un ofertant concurent a cărui ofertă este atacată prin intervenția principală (altul decât contestatorul inițial) poate formula la rândul său o **cerere de intervenție accesorie** pentru a sprijini autoritatea contractantă în demersul de apărare a raportului procedurii, demonstrând astfel legalitatea evaluării proprii oferte, sau o **cerere de intervenție principală** prin care va formula critici proprii față de oferta ofertantului-intervenient care i-a criticat oferta. Astfel de situații vor fi însă limitate în practică întrucât situația se particularizează în privința contestatorului principal, care fiind deja parte procesuală, se va putea apăra direct prin depunerea de concluzii scrise față de motivele invocate de intervenientul principal.